

Landbouwcentrum Granen Vlaanderen (LCG) vzw

Graanbericht Nr. 2018.G.09, 31 mei 2018

Inhoud

1	Toestand wintertarwe 28-29 mei: ontwikkelingsstadium en ziektedruk	1
2	Toestand graanhaantje 31 mei: piek larven voorbij in wintertarwe; in zomertarwe voorlopig beperkt, piek larven nog niet bereikt	6
3	Tarwestengelgalmug in granen in zwaardere gronden: eileg blijft sporadisch tot zeer sporadisch (bericht 4)	7
4	Oranje tarwegalmug: opvolgen in het veld	8

Toestand wintertarwe 28-29 mei 2018

Deze week werden op 23 waarnemingspercelen (rassenproeven, ziektebestrijdingsproeven en praktijkvelden) waarnemingen uitgevoerd in de **wintertarwe** op het onbehandeld gewas.

- in **West-Vlaanderen**: Zwevegem/Heestert; Poperinge, 2 percelen; Alveringem; Houtem-Veurne; Koksijde, 2 percelen; Leffinge; Stalhille; Houtave; Westkapelle/ Knokke-Heist
- in **Oost-Vlaanderen**: Meerdonk; Bottelare, 2 percelen; Nieuwenhove, 2 percelen
- in **Vlaams-Brabant**: Bever, 2 percelen; Lubbeek, 2 percelen; Huldenberg
- in **Limburg**: Koninksem, 2 percelen

De rassen wintertarwe die deze week werden opgevolgd waren (rassen in vet worden ook in de rassenproeven geëvalueerd):

Bergamo	Britannia	Furlong	Gedser	KWS Smart	Sahara	Anapolis
Avatar	Henrik					

Ontwikkelingsstadium wintertarwe

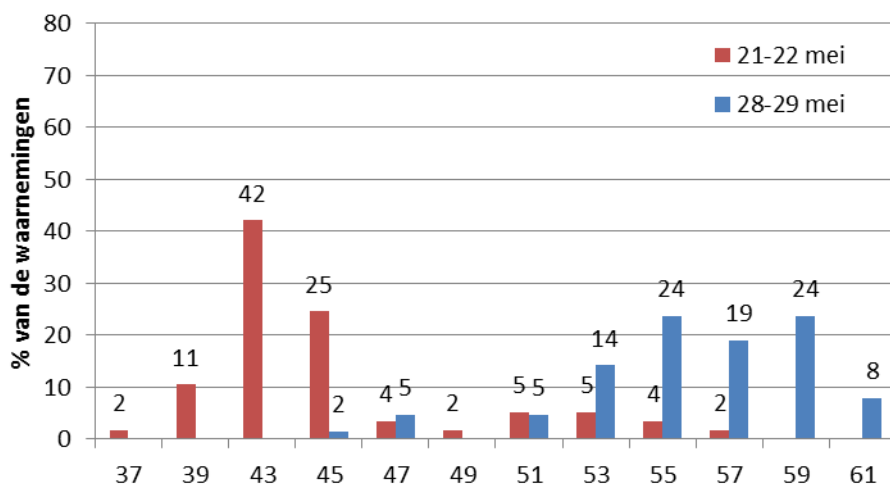
Deze week is bij het meerderdeel van de waarnemingspercelen de aar van de wintertarwe zichtbaar.

Bij 5% van de waarnemingspercelen is het eerste pakje van de aar net zichtbaar (stadium 51).

Bij 24% van de waarnemingen is de aar van de wintertarwe voor 1/4de zichtbaar (stadium 53), bij 19% van de waarnemingen is de aar voor de helft zichtbaar (stadium 55) en bij 24% van de waarnemingen is de aar voor 3/4de zichtbaar (stadium 57).

Bij ongeveer 1 op 4 percelen is de aar al volledig verschenen (stadium 59) en bij 8% van de waarnemingen bevindt de wintertarwe zich al in stadium begin bloei (stadium 61).

Bij 7% van de waarnemingen bevindt de wintertarwe zich nog in stadium aarzwelling duidelijk zichtbaar (stadium 45) of vlagbladschede opent zich (stadium 47).

37= top laatste blad zichtbaar
39= laatste blad is volledig ontrold
43= aarzwelling net zichtbaar
45= aarzwelling duidelijk zichtbaar
47= vlagbladschede opent zich
49= eerste naalden zichtbaar (bij gebaarde vormen)
51= eerste pakje van de aar net zichtbaar
53= ¼ van de aar zichtbaar
55= ½ van de aar zichtbaar
57= ¾ van de aar zichtbaar
59= aar volledig verschenen
61= begin van de bloei

SAMENGEVAT: BLADZIEKTEN IN WINTERTARWE

- **Meeldauw**
Er werd een lichte toename van meeldauw waargenomen maar meestal is de aantasting beperkt. Lokaal kan witziekte wel sterk aanwezig zijn.
- **Bladvlekkenziekte**
Bladseptoria blijft aanwezig.
- **Gele roest**
Deze week werd opnieuw veel gele roest waargenomen en breidde deze nog steeds verder uit. In de kustpolder is er trouwens een zeer zware druk! Vooral gevoelige rassen én vooral in de kustpolder maar ook in het binnenland moet de gele roest zeer regelmatig opgevolgd worden in het veld om al of niet een fungicidebehandeling in te zetten!
- **Bruine roest**
Bruine roest nam deze week sterk toe.
- **Bladluizen**
Er werden weinig bladluizen waargenomen deze week. De komende weken moeten de bladluizen wel verder worden opgevolgd.

Let erop dat de periode tussen de blad- en aarbehandeling maar 3 tot maximaal 4 weken mag bedragen naargelang de werkingsduur van de toegepaste bladbehandeling. Bij zeer gevoelige rassen voor gele roest én hoge gele roestdruk mag deze tussenperiode maar maximaal ± 3 weken bedragen!

Meeldauw (witziekte) in wintertarwe

Deze week werd een lichte toename van witziekte waargenomen, maar in de meeste gevallen blijft de aantasting beperkt. Bij 7 waarnemingspercelen was de voorbije week witziekte aanwezig:

- Op de derde bladlaag was bij 10% van de waarnemingen witziekte aanwezig. Waar hier witziekte werd teruggevonden was gemiddeld 38% van de bladeren aangetast, gaande van 2,5% tot 100%.
- Op het voorlaatste blad was bij 8% van de waarnemingen witziekte aanwezig. Hier werd gemiddeld op 37% van de bladeren witziekte teruggevonden.
- Op de bovenste bladlaag werd enkel in Lubbeek (provincie Vlaams-Brabant) op het ras Anapolis witziekte teruggevonden en hier bedroeg de aantasting 32%. Bij alle andere percelen was de bovenste bladlaag vrij van witziekte.

Van de 9 in detail opgevolgde rassen (Anapolis, Avatar, Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, Henrik, KWS Smart, Sahara) werd op volgende locaties witziekte waargenomen:

- provincie West-Vlaanderen
in Stalhille op het ras Anapolis
- provincie Oost-Vlaanderen
in Nieuwenhove op het ras Bergamo; in Bottelare op het ras Britannia
- provincie Vlaams-Brabant
in Bever op het ras Bergamo en in Lubbeek op het ras Anapolis
- provincie Limburg
in Koninksem op de rassen Anapolis, Bergamo, Gedser, KWS Smart

Besluit meeldauw in wintertarwe

Witziekte komt algemeen zeer weinig voor zodat een algemene behandeling niet nodig is. Op perceelsniveau kan een behandeling echter wel noodzakelijk zijn.

Wit schimmelpluis op blad

Ziektegevoeligheid van wintertarwerassen: zie Graanbericht 25 april 2018, tabel p. 5

Bladseptoria in wintertarwe

Bladvlekkenziekte blijft aanwezig en werd waargenomen bij 22 van de 23 waarnemingspercelen.

- Bij 89% van de waarnemingen was bladvlekkenziekte aanwezig op de derde bladlaag. Hier was gemiddeld 37% van de bladeren aangetast.
- Op het voorlaatste blad werd bij 53% van de waarnemingen bladvlekkenziekte teruggevonden en was gemiddeld op 38% van de bladeren aangetast.
- Bij 16% van de waarnemingen was deze week ook op de bovenste bladlaag bladvlekkenziekte aanwezig terwijl dit vorige week nog nergens het geval was. Waar de bovenste bladlaag is aangetast is gemiddeld op 38% van de bladeren bladseptoria aanwezig.

Besluit bladvlekkenziekte in wintertarwe

De komende weken dient de ziektedruk nog verder te worden opgevolgd.

Hoe verder de ontwikkeling van de tarwe, hoe minder groot de schade die de bladvlekkenziekte nog kan aanrichten. Zo is de te verwachten schade door bladvlekkenziekte begin bloei volgens het Epi-pre-adviesstelsel maar half zo groot als bij eenzelfde aantasting bij het verschijnen van de aren, en maar een vierde van de schade door eenzelfde aantasting bij het verschijnen van het laatste blad.

Tot het stadium waterrijp (stadium 71) kan een nieuwe aantasting van bladvlekkenziekte nog schade veroorzaken. De bovenste twee bladeren worden tot dat stadium best vrij van bladvlekken gehouden om een goede korrelvulling te verzekeren.

Let erop om goed het onderscheid te maken tussen sproeischaad, verouderd blad en een echte aantasting met bladvlekkenziekte. Typisch symptoom bij bladvlekkenziekte, is het voorkomen van kleine sporenhoopjes in de kern van de bladvlekken. In de praktijk zijn deze sporenhoopjes meestal met het blote oog waar te nemen als zwarte puntjes. Toch kan het gebeuren dat de sporenhoopjes ontbreken, namelijk wanneer de sporulatiefase in de cyclus van septoria nog niet bereikt is.

Bladvlekken

Bladvlekken met zwarte vruchtlichamen

Voor een advies voor uw specifiek perceel verwijzen we naar de mogelijkheid om een gratis telling via het Epi-pre-adviesstelsel te laten doorrekenen, zodat u op een berekende manier al dan niet een bespuiting kan uitvoeren.

Ziektegevoeligheid van wintertarwerassen: zie Graanbericht 25 april 2018, tabel p. 5

Gele roest in wintertarwe

Gele roest blijft sterk aanwezig en breidde opnieuw verder uit.

- Op de derde bladlaag was bij 71% van de waarnemingen gele roest aanwezig. Waar gele roest werd waargenomen op de derde bladlaag was gemiddeld 54% van de bladeren aangetast.
- Op het voorlaatste blad was bij 77% van de waarnemingen gele roest aanwezig (t.o.v. 58% vorige week). Hier is gemiddeld 53% van de bladeren aangetast.
- Op de bovenste bladlaag werd bij 57% van de waarnemingen gele roest teruggevonden (t.o.v. 28% vorige week). Waar gele roest de bovenste bladlaag heeft bereikt is gemiddeld 42% van de bladeren aangetast.

Van de 9 in detail opgevolgde rassen (Anapolis, Avatar, Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, Henrik, KWS Smart, Sahara) werd op volgende locaties gele roest waargenomen (hetzij blaadjes, hetzij haardvorming):

- provincie West-Vlaanderen
in Alveringem op het ras Furlong; in Houtem op het ras Bergamo; in Koksijde op de rassen Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, KWS Smart en Sahara; in Leffinge op het ras Avatar; in Stalhille op het ras

Anapolis; in Houtave op de rassen Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, KWS Smart en Sahara; in Poperinge op de rassen Avatar, Britannia, Furlong, KWS Smart en Sahara en in Westkapelle op het ras Gedser

- provincie Oost-Vlaanderen

in Nieuwenhove op de rassen Britannia, Furlong, Gedser en Sahara; in Bottelare op het ras Gedser en in Meerdonk op de rassen Britannia, Furlong en Sahara

- provincie Vlaams-Brabant

in Bever op het ras Furlong; in Lubbeek op het ras Anapolis en in Huldenberg op de rassen Britannia, Furlong, Gedser en Sahara

- provincie Limburg

in Koninksem op de rassen Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, KWS Smart, Sahara en Anapolis

Op de rassenproeven in de kustpolder (Koksijde en Zuienkerke-Houtave) werden alle rassen globaal opgevolgd op onbehandeld gewas naar aanwezigheid van gele roest. De waarnemingen werden op elke locatie uitgevoerd op de rassen Amboise, Anapolis, Bennington, Bergamo, Britannia, Cheignon, Furlong, Gedser, Gleam, Graham, Henrik, Johnson, KWS Dorset, KWS Salix, KWS Smart, KWS Talent, Mentor, Mutic, Nemo, Popeye, Porthus, RGT Reform, RGT Sacramento, Safari en Sahara.

Hierna worden enkel de rassen vermeld die een **zware aantasting van gele roest** vertoonden op 30 mei:

- een zeer zware aantasting bij: Britannia, Furlong, Nemo, Sahara en Popeye
- in mindere mate maar ook een grote aantasting bij: Bennington, Gleam, KWS Dorset, KWS Smart en RGT Reform

Besluit gele roest in wintertarwe

Deze week werd opnieuw **veel gele roest** waargenomen en **breidde** deze **nog steeds verder uit**. In de **kustpolder** is er trouwens **een zeer zware druk!**

Wanneer haardvorming van gele roest optreedt, is het aangewezen om onmiddellijk een fungicide-behandeling uit te voeren met een curatief werkend fungicide.

Wanneer geen haardvorming waargenomen wordt, maar de aantasting van de gele roest verder uitbreidt, kan deze best ook worden behandeld. Als algemene regel geldt dat wanneer op meer dan 2% van de bladeren gele roest wordt waargenomen, best onmiddellijk een fungicidebehandeling wordt uitgevoerd met een curatief middel.

Vooral gevoelige rassen én vooral in de kustpolder maar ook in het binnenland moet de gele roest zeer regelmatig opgevolgd worden in het veld om al of niet een fungicidebehandeling in te zetten! In de rassenproeven in de kustpolder is er momenteel een zeer zware aantasting van gele roest op de rassen Britannia, Furlong, Nemo, Sahara en Popeye. In mindere mate maar ook een grote aantasting van gele roest komt voor bij de rassen Bennington, Gleam, KWS Dorset, KWS Smart en RGT Reform. Deze rassen moeten ongetwijfeld zeer regelmatig opgevolgd worden in het veld zowel in de kustpolder als in het binnenland.

Voor een advies voor uw specifiek perceel verwijzen we naar de mogelijkheid om een gratis telling via het Epipre-adviesstelsel te laten doorrekenen, zodat u op een beredeneerde manier al dan niet een bespuiting kan uitvoeren.

Gele roest: sporenhooptjes in rijtjes op het blad

Ziektegevoeligheid van wintertarwerassen: zie ook Graanbericht 25 april 2018, tabel p. 6

Bruine roest in wintertarwe

Deze week werd er een sterke toename van bruine roest waargenomen.

- Op de derde bladlaag werd bij 59% van de waarnemingen bruine roest aangetroffen (t.o.v. 49% vorige week). Waar bruine roest op de derde bladlaag aanwezig was, was dit op gemiddeld 33% van de bladeren.
- Op het voorlaatste blad werd bij 44% van de waarnemingen bruine roest teruggevonden (t.o.v. 28% vorige week). Hier is gemiddeld op 34% van de bladeren aangetast.
- Op de bovenste bladlaag was bij 23% van de waarnemingen bruine roest aanwezig. Waar de bovenste bladlaag is aangetast werd gemiddeld op 34% van de bladeren bruine roest teruggevonden.

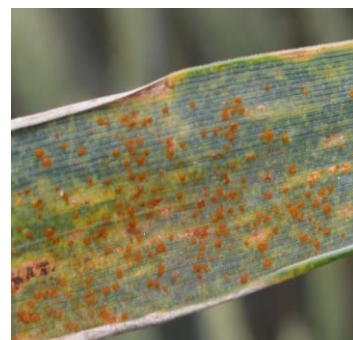
Van de 9 in detail opgevolgde rassen (Anapolis, Avatar, Bergamo, Britannia, Furlong, Gedser, Henrik, KWS Smart, Sahara) werd op volgende locaties bruine roest waargenomen:

- provincie West-Vlaanderen
in Koksijde op de rassen Bergamo, Furlong, Gedser, KWS Smart en Sahara; in Houtave op de rassen Bergamo, Gedser, KWS Smart en Sahara; in Poperinge op de rassen Avatar, Bergamo, Britannia, Gedser, KWS Smart en Sahara, in Alveringem op het ras Furlong, in Houtem op het ras Bergamo; in Leffinge op het ras Avatar; in Stalhille op het ras Anapolis; in Westkapelle op het ras Gedser en in Heestert op het ras Gedser
- provincie Oost-Vlaanderen
in Nieuwenhove op het ras Bergamo; in Bottelare op het ras Bergamo en in Meerdonk op de rassen Bergamo en Gedser
- provincie Vlaams-Brabant
in Bever op het ras Bergamo; in Lubbeek op het ras Anapolis en in Huldenberg op de rassen Bergamo, Britannia, Gedser en Sahara
- provincie Limburg
in Koninksem op de rassen Anapolis, Bergamo, Gedser en KWS Smart

Besluit bruine roest in wintertarwe

Bruine roest **nam** deze week **sterk toe**.

Bij rassen die zeer gevoelig zijn voor bruine roest dient men vanaf het verschijnen van het laatste blad, het gewas in het veld goed op te volgen naar de aanwezigheid van bruine roest, vooral als de weersomstandigheden gunstig zijn (hogere temperaturen). Deze ziekte kan zich immers reeds vóór het aarstadium zeer snel ontwikkelen. Dit is zeker noodzakelijk indien er nog geen bladbehandeling is uitgevoerd. Indien echter eerder al een bladbehandeling werd uitgevoerd, zal het toepassingstijdstip én de werkingsduur van de toegepaste fungicidebehandeling ten aanzien van bruine roest bepalend zijn voor het tijdstip vanaf wanneer de bruine roest dient opgevolgd te worden in het gewas na deze bladbehandeling.

Bruine roest: sporenhopjes onregelmatig verdeeld op het blad

Ziektegevoeligheid van wintertarwerassen: zie Graanbericht 25 april 2018, tabel p. 7

Bladluizen

Deze week werd bij 39% van de waarnemingen bladluizen teruggevonden. Gemiddeld was op 8% van de halmen één of meer bladluizen aanwezig, m.a.w. gemiddeld beneden de schadedrempel. Bij 8 van de waarnemingspercelen werden kolonies teruggevonden.

De meest gevoelige periode voor schade door bladluizen is de periode vanaf het in aar komen tot het begin van de afrijping van het graan. Vooral in de periode tussen de stadia "alle aren uit" en "einde bloei" kunnen de bladluizen grote schade aanrichten.

Algemene schadedrempels waarbij een bladluisbestrijding rendabel is (percentages halmen bezet met minstens 1 bladluis):

- begin aarstadium: $\pm 30\%$
- aren 100% uit + stadium bloei: 20 tot 25%
- begin waterrijpstadium: 30 tot 35%
- begin deegrijpstadium: meer dan 35%

**Toestand graanhaantje 31 mei 2018:
piek larven voorbij in wintertarwe; in zomertarwe voorlopig beperkt,
piek larven nog niet bereikt**

Ook deze week monitorden we op 30 Vlaamse percelen de druk van het graanhaantje.

In wintertarwe zien we algemeen dat de piek van larven van het graanhaantje voorbij is. Er worden amper nieuwe eitjes geteld en we zien reeds de eerste poppen. Voor het gros van de percelen is behandeling niet meer aan de orde. Uitzonderlijk (2 op 30 percelen) zien we een lichte toename.

In zomertarwe zien we nog steeds nieuwe eitjes en is de larvale piek nog niet bereikt, maar blijft de druk voorlopig beperkt.

De druk van bladluizen blijft laag, maar sporadisch zien we kleine bladluiskolonies. De druk neemt sneller toe in zomertarwe dan in wintertarwe. Ook de aanwezigheid van natuurlijke vijanden neemt langzaam toe.

Pop van graanhaantje op tarweblad

Dit onderzoek kadert in het IWT-LA-project "Ontwikkeling van IPM-tools voor de beheersing van bladluizen en graanhaantje in de graanteelt", i.s.m. Ugent en BDB.

TARWESTENGELGALMUG IN GRANEN IN ZWAARDERE GRONDEN: EILEG BLIJFT SPORADISCH TOT ZEER SPORADISCH (bericht 4)

Om de evolutie van de tarwestengelgalmug op te volgen werden er door Inagro, afdeling Akkerbouw (Rumbeke-Beitem) gele vangbakken geplaatst op percelen granen in de zwaardere gronden in de kustpolder, die een risico bieden voor aantasting door de tarwestengelgalmug. **De waarnemingen worden uitgevoerd op gewas zonder insecticidebehandeling.**

➤ **Situatie waarnemingsvelden kustpolder**

Overzicht van de meerdaagse tellingen in de periode 23 april tot 30 mei 2018 in wintertarwe.

Locatie	23 mei – 30 mei			16 mei – 22 mei		8 mei – 15 mei		3 mei – 7 mei		25 april – 2 mei	
	gewasstadium	aantal muggen	eileg	aantal muggen	eiafleg	aantal muggen	eileg	aantal muggen	eileg	aantal muggen	eileg
Blankenberge	aar 100% uit	geen	zeer sporadisch	geen	zeer sporadisch	geen	geen	geen	geen	geen waarnemingen	
Meetkerke (perceel 1)	aar 90-100% uit	geen	geen	geen	geen	3	geen	geen	zeer sporadisch	geen	geen
Meetkerke (perceel 2)	aar 95-100% uit	9	sporadisch	13	sporadisch	8	redelijk gemakkelijk te vinden	5	sporadisch	geen	geen
Oudenburg	aar 90% uit	geen	zeer sporadisch	geen	zeer sporadisch	1	zeer sporadisch	1	zeer sporadisch	geen	geen

Gevangen tarwestengelgalmuggen

Op 1 van de 4 waarnemingsvelden werden afgelopen week tarwestengelgalmuggen gevangen, doch beperkt.

Eileg

Op 3 van de 4 waarnemingsvelden werd er afgelopen week eileg vastgesteld, doch slechts sporadisch tot zeer sporadisch.

➤ **Advies**

Op basis van de huidige waarnemingen zijn specifieke behandelingen tegen de tarwestengelgalmug in de volgende dagen normalerwijze niet nodig.

De muggen komen pas te voorschijn vooral na wat regen en bij weinig wind en zachter weer. Wanneer het weer bevorderlijk wordt voor de vluchten van de tarwestengelgalmug (zachter weer met weinig wind) wordt er in percelen met veel granen in de vruchtwisseling tijdens de laatste jaren, geadviseerd de eileg goed op te volgen. **Indien gemakkelijk eileg gevonden wordt, kan een insecticidebehandeling een positieve impact verwezelijken.** Eens de vluchten van de tarwestengelgalmug in deze velden begonnen zijn, is het belangrijk het begin van de eiafzetting niet te missen, en de verdere eiafzetting op te volgen tot het einde van de eiafleg.

➤ **Info tarwestengelgalmug**

Zie LCG-website (www.lcg.be) "[Tarwestengelgalmug in zwaardere gronden](#)".

- Levenswijze van de tarwestengelgalmug
- Optreden en cultuurtechnische aanpak van de tarwestengelgalmug
- Historiek van het optreden van de tarwestengelgalmug
- Opsporen van de tarwestengelgalmug in het veld
- Chemische bestrijding van de tarwestengelgalmug tijdens de teelt van granen
- Meldpunt tarwestengelgalmug

➤ **Oranje tarwegalmug**

Op deze 4 percelen werd ook de oranje tarwegalmug opgevolgd. Op de percelen te Meetkerke (perceel 1 en 2) en Oudenburg werd de schadedrempel voor de oranje tarwegalmug ruimschoots overschreden.

Waar de tarwestengelgalmug voorkomt, komt dikwijls ook de oranje tarwegalmug voor. Heel waarschijnlijk profiteert de tarwestengelgalmug van dezelfde bevorderlijke omstandigheden als de oranje tarwegalmug, zoals minder ploegen, meer granen in de vruchtwisseling, gronden die een voldoende vochtgehalte in stand houden, vochtiger en warmer klimaat.

Oranje tarwegalmug: opvolgen in het veld

Het CADCO in Wallonië meldde in een speciaal bericht op 24 mei jl. dat, aan de hand van de waarnemingen uitgevoerd in Wallonië op woensdagavond 23 mei, er zeer grote vluchten van de oranje tarwegalmug vastgesteld werden. Deze galmuggen leggen vervolgens eitjes af op de binnenkant van de kafjes. De larven gaan zich nadien voeden met de zich vullende korrels, wat resulteert in opbrengstvermindering. Volgens het CADCO in Wallonië kan een zeer hoge druk van de oranje tarwegalmug leiden tot een opbrengstderving van 10% in één nacht.

Door de vastgestelde zeer hoge druk werd door het CADCO in Wallonië in het bericht van 24 mei aanbevolen om ook de resistente rassen te behandelen vermits ook deze rassen in dergelijke situatie schade kunnen ondervinden.

De gevoelige periode voor schade aan het graangewas situeert zich tussen het verschijnen van de aar uit de vlagbladschede tot einde bloei.

Oranje tarwegalmug op de aar (Foto: M. De Proft, CRA-W Gembloux)

Op de percelen wintertarwe die het LCG opvolgt voor de tarwestengelgalmug in granen in zwaardere gronden, werd de voorbije week ook de oranje tarwegalmug opgevolgd. Op drie van de vier percelen werd de schadedrempel voor de oranje tarwegalmug ruimschoots overschreden en moer er behandeld worden. Waar de tarwestengelgalmug voorkomt, komt dikwijls ook de oranje tarwegalmug voor. Heel waarschijnlijk profiteert de tarwestengelgalmug van dezelfde bevorderlijke omstandigheden als de oranje tarwegalmug, zoals minder ploegen, meer granen in de vruchtwisseling, gronden die een voldoende vochtgehalte in stand houden, vochtiger en warmer klimaat.

In het binnenland zullen ook enkele percelen opgevolgd worden. De toestand wordt in het volgend LCG-Graanbericht medegedeeld.

Het is uit voorzorg aan te bevelen om de velden tarwe die zich momenteel in het gevoelig stadium bevinden (tussen het verschijnen van de aar uit de vlagbladschede en einde bloei), onmiddellijk te controleren op de aanwezigheid van de oranje tarwegalmug volgens de hieronder omschreven methode:

WAT DOEN (BIJ GEVOELIGE RASSEN)?

1. **Per individueel perceel/ras het ontwikkelingsstadium van de tarwe opvolgen**; zolang de aar in de bladschede zit is er geen risico.
2. **Vanaf het verschijnen van de aar uit de vlagbladschede tot einde bloei, moet men de situatie beoordelen in functie van de weersomstandigheden en de waarnemingen te velde:**
  - regenachtig, fris of winderig weer tijdens de avond belemmert de eileg
  - daarentegen begunstigen zachte en windstille avonden de activiteit van de wijfjes; in deze omstandigheden kan men de oranje tarwegalmug (een klein fel oranje mugje, 2 tot 3 mm lang) zig-zag zien vliegen tussen de aren, waarbij de mug zich op de aar zet om eitjes af te zetten.

Een drempel waarboven een insecticidebehandeling nuttig kan zijn wordt geschat op een twintigtal individuen per m². Deze waarneming dient 's avonds uitgevoerd te worden bij zonsondergang (**rond 21u30, niet vroeger**). Het aantal galmuggen kan men inschatten door een stok zachtjes over de aren te laten glijden en het aantal wegvliegende galmuggen te tellen.

Een aanvullende mogelijkheid om de aanwezigheid van de oranje tarwegalmug vast te stellen is het plaatsen van gele vangbakken (gevuld met water en detergent) in het graangewas. Volgens Arvalis (Frankrijk) bedraagt de drempel waarboven schade kan verwacht worden 10 mugjes per 24 uur in de gele vangbak. Een insecticidebehandeling

WAT DOEN (BIJ GEVOELIGE RASSEN)?

kan dan uitgevoerd worden wanneer er 's avonds galmuggen vastgesteld worden in het gewas, m.a.w. tijdens de vluchten.
Er wordt aangeraden om dagelijks de controle uit te voeren.

Gele vangbak gevuld met water en detergent (Foto: Inagro)

3. **Wanneer de drempel overschreden is kan een insecticidebehandeling nog dezelfde avond uitgevoerd worden of de dag erna.** Als men echter enkele dagen wacht, zijn de uit de eitjes komende jonge larven beschermd door de kafblaadjes, en kunnen ze niet meer bestreden worden! De eitjes worden immers op de binnenzijde van de kafjes gelegd. De behandelingsmethodiek is gericht op de bestrijding van de mug! Het beste moment voor een behandeling is dus het begin van de eileg.

Ter bestrijding van de oranje tarwegalmug kunnen insecticiden op basis van een pyrethroïde ingezet worden. De behandeling dient 's avonds uitgevoerd te worden tijdens de vluchten (het insecticide dient immers in contact te komen met de tarwegalmug). Bij de behandeling voldoende water gebruiken.

vluchten oranje tarwegalmug met overschrijding van de drempel
+
gewasstadium begin aarvorming tot en met einde bloei
+
gevoelige rassen
+
zachte en windstille avonden } = risico!

Wintertarwerassen resistent ten aanzien van de oranje tarwegalmug (niet gelimiteerde lijst)

(Bron: Cadco asbl – 30 augustus 2017; lijst samengesteld door S. Chavalle, G. Jacquemin & M. De Proft)

Aigle	Boregar	Glasgow	KWS Madryn	Lyrik	Oregrain	Rubisko	Viscount
Altigo	Brompton	Heros	KWS Smart	Magister	Oxebo	Scout	Wasmo
Amaretto	Contender	Koch	Kylian	Monty	Qplus	Sherlock	Warrior
Auckland	Enorm	Koreli	Lear	Nemo	Reflection	Skalmeje	Xenos
Azzerti	Ephoros	Kundera	LG Bletchley	Partner	Renan	Stereo	Zanatan
Barok	Farandole	KWS Barrel	LG Motown	Phileas	RGT Cyclo	Sy Epton	
Blasco	Gallixe	KWS Crispin	LG Sundance	Popeye	RGT Libravo	Tobak	
Bodecor	Gatsby	KWS Dorset	Lipari	Oakley	Robigus	Universal	

➤ **Info oranje tarwegalmug**

Zie LCG-website (www.lcg.be) "[Tarwegalmuggen](#)"

- Oranje tarwegalmug
- Gele tarwegalmug
- Waarnemingen te velde
- Bestrijding

VOLGEND BERICHT: 6 juni 2018

De LCG-Graanberichten worden per mail verstuurd op datum van het bericht en kunnen tevens geraadpleegd worden op de LCG-website (www.lcg.be) vanaf deze datum.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden overgenomen, in eigen vorm of wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Het Landbouwcentrum Granen Vlaanderen is niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die zouden kunnen ontstaan bij het gebruik van de gegevens uit deze opgave.

Project met financiële steun van de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, Praktijkadviesing Granen

De LCG-Graanberichten komen tot stand door medewerking van volgende partners van het LCG-Vlaanderen:

- de Vlaamse overheid, Departement Landbouw en Visserij, Afdeling Beleidscoördinatie en Omgeving, te Gent en Leuven*
- Inagro vzw, afdeling Akkerbouw, te Rumbeke-Beitem*
- de Bodemkundige Dienst van België, te Leuven-Heverlee*
- Universiteit Gent, faculteit Bio-ingenieurswetenschappen, vakgroep plant en gewas, te Gent*
- vzw PIBO Campus en het Provinciaal Instituut voor Biotechnisch Onderwijs (PIBO), te Tongeren*
- het Vrij Technisch Instituut, Land- en Tuinbouw, te Poperinge*
- het Land- en Tuinbouwcentrum Waasland (LTCW), Biotechnische & Sport, te Sint-Niklaas*